KRONIEKEN EN MEDEDELINGEN

1. Kommissie voor de indeling der stedelijke agglomeraties in tellingssektoren.

De kommissie bracht verslag uit over haar werkzaamheden bij de Direkteur-Generaal van de Nationale dienst voor de statistiek. Zij stelde in het licht dat, met het oog op ekologisch onderzoek, het *blok* de meest geschikte statistische eenheid is voor een verdeling van de stedelijke agglomeraties in België.

Uitgaande hiervan formuleerde de kommissie volgende voorstellen : Een nog te bepalen aantal agglomeraties zouden vóór de eerstkomende algemene volkstelling ingedeeld worden in blokken. Elke telkaart zou dan het nummer van het respektievelijk blok vermelden. Gezien een publikatie van de tellingsgegevens op basis van het blok niet te voorzien is, zal moeten overgegaan worden tot een groepering van de blokken in sektoren. Hiertoe zouden voor elk blok drie elementen gedepouilleerd worden : de totale bevolking, het type van woning, het beroep of de ekonomische bedrijvigheid. Eens de sektoren bepaald, zouden op deze basis volgende gegevens gepubliceerd worden : indeling van de bevolking naar geslacht, leeftijdsgroepen en burgerlijke staat; geboorteplaats per provincie; aantal vreemdelingen ingedeeld naar nationaliteit; de gesproken taal; het type van woning; aantal personen die deel uitmaken van het gezin; aantal kinderen; het beroep of de ekonomische bedrijvigheid.

2. Regionaal-ekonomisch onderzoek in het Seminarie voor ekonomie.

In de maand mei werd in het Seminarie voor ekonomie, van de Rijksuniversiteit te Gent, onder de leiding van Prof. Dr. A. J. VLERICK, van wal gestoken met een projekt van regionaal-ekonomisch onderzoek, in opdracht van de heer Gouverneur en de leden van de bestendige deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen.

Voorwerp van deze studie is het opstellen van een primair beeld van de ekonomische struktuur van de provincie Oost-Vlaanderen, en ontleding van de evolutietendenzen. In hoofdzaak zal ernaar gestreefd worden een verantwoord overzicht te geven van volgende aspekten : bevolking, arbeidskrachten, bedrijven, infrastruktuur.

Hiermede is aan de Gentse universiteit de basis gelegd voor een nieuw ekonomisch studie- en onderzoekscentrum, dat zich, als afdeling van het Seminarie voor ekonomie, speciaal op wetenschappelijke sociaal-ekonomische streekstudie zal toeleggen.

3. Vereniging van oud-studenten in de staatswetenschappen en in de sociale wetenschappen.

De vereniging, die de afgestudeerden van de Rijksuniversiteit te Gent

groepeert, bestaat nu bijna twee jaar. Ze werd inderdaad officieel opgericht door de stichtingsvergadering van 7 januari 1956.

Het voornaamste bindmiddel tussen de leden, waarvan de geografische spreiding elke regelmatige bijeenkomst ten zeerste bemoeilijkt, werd gevonden in een mededelingsblad. Dit jaar 1957 verschenen opnieuw, evenals vorig jaar, drie nummers, die aan alle ingeschreven leden gratis verzonden werden. Naast een bijdrage van een lid over een bepaald onderwerp bevat elk nummer een reeks inlichtingen en wetenswaardigheden aangaande publikaties, universitair nieuws, personalia, enz.

Inlichtingen over openstaande of mogelijke betrekkingen, studiereizen en -beurzen werden bij middel van eenvoudig rondschrijven aan de leden bekend gemaakt.

Door de zorgen van het sekretariaat werden verscheidene brieven verzonden aan de hh. Ministers van Onderwijs, Binnen- en Buitenlandse Zaken, Arbeid, Volksgezondheid e. a., alsook aan de hh. Provinciegoeverneurs, ten einde de aandacht van deze overheden te vestigen op de waarde van het diploma en de erkenning ervan te bekomen bij eventuele rekrutering. De meeste van deze brieven werden gunstig beantwoord.

Zoals vorig jaar gaat ook dit jaar de algemene vergadering door in de maand december.

4. Internationale konferentie over niet-direktieve metodes van onderwijs in het bedrijfsbeheer.

Van 20 tot 23 augustus j.l. ging te Parijs een internationale konferentie door over niet-direktieve onderwijsmetodes op het gebied van het bedrijfsbeheer, onder het voorzitterschap van Prof. Dr. A. J. VLERICK, van de Rijksuniversiteit te Gent.

Deze konferentie was ingericht door de „International university contact for management education" (I. U. C.) met medewerking van het Europees produktiviteitsagentschap. Een dertigtal hoogleraren en docenten uit tien verschillende landen namen eraan deel, terwijl een aantal assistenten de konferentie bijwoonden als observateurs.

De opvatting van de konferentie was deze van een vrije gedachtenwisseling en mededeling van eigen ervaring door de deelnemers over de verschillende zogenaamde niet-direktieve onderwijsmetodes. Buiten de openingszitting, tijdens dewelke Prof. VLERICK het onderwerp situeerde, en DEAN SHAPIRO van het „Massachusetts institute of technology" en Prof. WEIN (U. S. A.) een inleidende uiteenzetting hielden over metodologische problemen bij het onderwijs, werden geen redevoeringen uitgesproken, noch eigenlijke referaten voorgebracht. Achtereenvolgens werden de verschillende metodes als daar zijn : de case-metode, de incident-metode, de seminarieoefeningen, de studentenprojekten enz., besproken en voor elk van deze metodes werd door de deelnemers medegedeeld, waar en wanneer zij ze aanwenden, wat hun ervaringen ter zake zijn en welke moeilijkheden zij daarbij ondervinden.

Deze opvatting van internationale konfrontatie van de ervaring van professoren is uitstekend gebleken en heeft ertoe bijgedragen deze konferentie

tot een groot sukses te maken. De algemene opvatting was dat deze formule in de toekomst voor gelijkaardige onderwerpen meer dient toegepast, daar de zeer grote internationale kongressen helemaal niet de behoefte van de professoren aan informatie over de ervaring van hun kollega's in voldoende mate dekken.

Het ligt dan ook in de bedoeling van de I. U. C. volgend jaar een gelijkaardige konferentie in te richten, ditmaal over de rescarch op het gebied van het bedrijfsleven.

5. Het fiskaal kongres te Wenen (september **1957**).

Men weet dat de kongressen voor fiskaal recht ingericht worden door de „International fiscal association" (I. F. A.). Deze kongressen hebben jaarlijks plaats, telkens in een ander land, doch totnogtoe altijd in West-Europa. In 1957 kwam Wenen aan de beurt.

Zoals elk jaar, werden ook in 1957 een paar vraagstukken behandeld die de aandacht van alle deskundigen gaande houden. De aantrekkingskracht van Wenen, doch ook het belang van de onderwerpen, hadden 377 deelnemers verzameld. Onder die deelnemers waren er 30 Belgen.

De twee behandelde onderwerpen gaven aanleiding tot lange diskussies en het was dan ook niet zonder moeite dat overeenstemming kon worden bereikt over de vrij uitgebreide resoluties.

Wij zullen trachten de onderwerpen te preciseren en de resoluties te resumeren.

1° *De juridische waarborgen van de belastingplichtigen tegenover de fiskus.*

De nationale rapporten wijzen er bijna alle op dat de fiskale administraties van de diverse landen hoe langer hoe meer rechten bekomen die maar al te dikwijls tot een feitelijke willekeur leiden, ook al blijft de goede trouw van de meeste administraties onbesproken.

Het kongres doet dan ook in hoofdzaak de volgende aanbevelingen :

a) Belastingverhoging met terugwerkende kracht moet vermeden worden;
b) de administratieve verordeningen mogen niet geheim zijn en moeten de administratie verbinden;
c) de procedure van onderzoek en van beslechting der geschillen moet zo snel mogelijk geschieden;
d) in geval van geschil moeten beide partijen op gelijke voet behandeld worden.

Ten slotte zal de I. F. A. de mogelijkheid onderzoeken een nationaal inlichtingsbureau te kreëeren, naar Zweeds model, bureau waarvan de adviezen voor beide partijen bindend zouden zijn.

2° *Het begrip „vaste inrichting".*

Elkeen die ondernemingen kent welke in meer dan één land zaken doen, weet welk groot gevaar zij lopen twee maal belast te worden — één maal op hun totale winst in het land van de hoofdzetel en een tweede maal op de lokale winst in het land van het bijhuis — of zelfs belast te worden op zoge-

naamde lokale winsten, daar waar de algemene balans met verlies afsluit. Ook komt het al te dikwijls voor dat de fiskus een bijhuis ziet daar waar alle elementen daartoe niet aanwezig zijn.

Speciaal wat België betreft, wees ondergetekende, die met het rapport voor ons land was gelast, op de gebrekkigheid van onze wetgeving, waarin niet eens vaststaat welke winsten van een buitenlandse onderneming in België belastbaar zijn.

Het kongres klaagt de uiteenlopendheid aan van de definities van „vaste inrichting" die voorkomen in de verschillende nationale wetgevingen en internationale overeenkomsten. Het vraagt een eenvormige definitie waarin als elementen der vaste inrichting zouden aanvaard worden : *a*) de voortduring in de tijd, *b*) de vaste installatie en *c*) de uitoefening van een bedrijvigheid.

Deze algemeen geldende definitie zou dan dienen aangevuld met de opsomming van eenvormige regelen betreffende bijzondere gevallen, als transportondernemingen, stroomleveringen, juridisch autonome filialen, uitvoering van werken op bestelling, enz.

Een tweede groep moeilijkheden, de ventilatie van de belastbare winsten tussen de verschillende inrichtingen van een onderneming leidde niet tot overeenstemming.

Maar over de regelen van procedure kon het kongres wèl preciese aanbevelingen doen : a) bij de onderhandelingen tussen administratie, o. m. betreffende de ventilatie van de winsten, moet de belastingplichtige gehoord worden; hij moet die onderhandelingen zelfs kunnen uitlokken; b) in de internationale overeenkomsten dient een scheidsrechterlijke klausule ingevoerd, waarbij een paritaire kommissie wordt voorzien die de moeilijkheden zou oplossen betreffende de toepassing en de interpretatie van de internationale overeenkomsten; c) beter nog, een multilaterale overeenkomst zou moeten overgeen tot de inrichting van een internationale fiskale rechtsmacht.

Het kongres te Wenen heeft ons eens te meer de indruk gelaten dat er nog veel moet veranderen vooraleer de fiskale wetgevingen genoeg naar elkander zullen zijn gegroeid om de Europese gedachte volledig in werkelijkheid om te zetten .

* * *

In 1958 zal het kongres in België worden gehouden, te Knokke-Zoute. De gekozen onderwerpen zijn :

a) De aanslag der inkomsten van de eksploitatie der uitvindingsoktrooien, fabrieksmerken en nijverheidsmodellen, nagegaan vanuit internationaal oogpunt;

b) de bewijslevering in fiskaal recht, op het gebied der inkomstenbelastingen.

Verder, als studie-onderwerpen, komen voor : de balans en de boekhouding, de nadelen verbonden aan de veelvuldigheid der overeenkomsten inzake dubbele belastingen en de verdere studie van het begrip „vaste inrichting".

A. T.

6. Kongres van het "Institut international des finances publiques„.

Van 12 tot en met 14 september jl. werd te Wenen het jaarlijks kongres gehouden van het „INSTITUT INTERNATIONAL DES FINANCES PUBLIQUES". Een 20-tal landen uit het westen waren door ongeveer 70 deelnemers vertegenwoordigd. Ook Japan had voor de eerste maal een vertegenwoordiging van 5 specialisten.

Het kongres was gewijd aan een onderzoek naar de distorsies welke de volkshuishouding ondergaat door :

1. de beschikkingen van de fiskale wetgeving;
2. de belastingvlucht en belastingontduiking.

Prof. Dr. Reinhard KAMITZ, Oostenrijks Minister van openbare financiën, begroette de kongressisten.

Na een inleidend woord van Prof. F. NEUMARK, Rektor van de universiteit te Frankfurt, die het te behandelen tema situeerde in het kader van de opeenvolgende jaarlijkse bijeenkomsten, bracht Prof. M. LAURÉ, van de Universiteit te Bordeaux, algemeen verslag uit over de verschillende ingediende rapporten (P. BULTYNCK (België), R. PULINCKX (België), M. CAMPET (Frankrijk), H. DESMYTERRE (Frankrijk), G. STAMMATI, A. BERLIRI & C. COSCIANI (Italië), E. AZZINI (Italië), G. SHOUP & S. SURREY (Verenigde Staten van Amerika), M. SCHENDSTOK (Nederland), K. BRÄUER & G. SCHMÖLDERS (Duitsland).

Het algemeen verslag van Prof. LAURÉ is een merkwaardig dokument en werd vrijwel algemeen bijgetreden, alhoewel heel wat diskussie uitgelokt werd om het begrip van de ekonomische distorsie als gevolg van fiskale maatregelen te definiëren. Sommigen meenden dat als ekonomische distorsie moet aanzien worden dié ekonomische verschijnselen welke als gevolg van fiskale maatregelen door de overheid als *niet* gewenst en *niet* voorzien worden, terwijl de verslaggever uitging van een definitie gebouwd op een werkhypotese waarbij de belastingen moeten beantwoorden aan drie principes : het principe van de ekonomische efficiency; het principe van de sociale efficiency en het principe van gelijkheid in gelijke omstandigheden. Het algemeen verslag behandelt verder distorsies eigen aan het heffen van verschillende belastingen, rechtstreekse en onrechtstreekse, de psychologische elementen welke oorzaak en gevolg zijn van de belastingvlucht en belastingontduiking, en eindigt met een reeks konkrete aanbevelingen welke dienen in acht genomen te worden bij het heffen van belastingen.

Hierna volgt een samenvatting van deze aanbevelingen :

1. Er dient voorkomen te worden dat er zich, tussen de produkten van de eindkonsumptie, diskriminaties voordoen die een transfert van de armen naar de rijken teweegbrengen;
2. dat diskriminaties zich voordoen tussen de produkten van de eindkonsumptie die gemakkelijk de ene door de andere vervangen worden;

(1) De verslagen en de verhandelingen van het kongres worden achteraf in het lopend jaar gedrukt en uitgegeven en kunnen bij het Institut international, Fr. Rooseveltlaan, 168, Brussel besteld worden.

3. dat diskriminaties zich voordoen onder private producenten inzake de onrechtstreekse belastingen;

4. dat inzake de onrechtstreekse belastingen, diskriminaties zich voordoen ten voordele van ondernemingen van openbare aard;

5. indien diskriminaties ten gunste van de landbouw, in de belastingomslag (ten laste van de werkgevers) op de lonen, niet kunnen voorkomen worden, dienen er maatregelen getroffen te worden opdat de mogelijkheden tot mekanisering van de landbouw hierdoor niet zouden worden verminderd;

6. er dient — teneinde de ekonomische distorsies te voorkomen die geschapen worden zowel op de binnenlandse markt als op de buitenlandse markten door de kumulatieve taxeringen op het omzetcijfer — een enkelvoudig taxatiesysteem te worden verkozen;

7. teneinde de ontwikkeling van de produktiviteit niet te schaden, is het aan te raden de „tussenliggende fabrikatieprodukten" nl. de investeringsgoederen en de energiebronnen, vrij te stellen van onrechtstreekse belastingen;

8. wanneer er, in een zelfde wetgeving, verschillende onafhankelijke systemen van onrechtstreekse belastingen bestaan, dienen deze „aaneengeschakeld" te worden. Anders gezegd, er moeten tussen deze systemen voldoende relaties vastgelegd worden om een ommekeer van taxering te voorkomen op de „mixte" produkten en om aan de ondernemingen identische bevoorradingskosten te waarborgen voor de grondstoffen, de investeringen, de arbeid en het krediet, welke ook het stelsel van onrechtstreekse belasting zij dat wordt toegepast op de produkten welke zij fabriceren;

9. het is wenselijk dat een internationaal akkoord maatregelen zou vaststellen om de last van de onrechtstreekse belastingen, die in de verschillende landen, op de kostprijzen van de toeristische bedrijven geheven worden, te harmoniseren;

10. aangezien het vertrouwen een fundamenteel element is voor de goede werking van het privaat initiatief, is het noodzakelijk dat de openbare macht een aanhoudende politiek volgt van matigheid, en, zo nodig, van verlichting inzake de belastingen op het inkomen;

11. het is noodzakelijk, dat de juridische struktuur van de ondernemingen (individuele uitbatingen, personenvennootschappen, kapitaalsvennootschappen...) geen zulkdanige invloed heeft op de fiskale lasten dat de keuze van hun juridische struktuur er zou door beïnvloed worden;

12. de taxering van de „meerwaarden" op de portefeuille van een onderneming, zouden dienen afgeschaft, gewijzigd of verlicht te worden, in de mate dat deze „meerwaarden" opnieuw geïnvesteerd worden in de onderneming;

13. er moet verhinderd worden dat de belasting de ondernemingen de middelen ontneemt om hun eigen kapitalen te vergoeden. Hiertoe is het aangeraden — zulks indien de ekonomische toestanden het toelaten — op de uitgekeerde winsten een matig belastingpercentage toe te passen, tenminste in de mate waarin de dividenden de normale interest van het geïnvesteerde kapitaal vertegenwoordigen;

14. er dient voor gezorgd te worden dat de kapitalen voorkomend van de door de ondernemingen gerealiseerde winsten, gemakkelijk kunnen geplaatst worden. Onder de oplossingen die te dien einde zouden kunnen

worden bestudeerd, is er een die bestaat in het afschaffen van de persoonlijke belasting op uitkeringen gedaan onder de vorm van „spaarbons", die zelf voor geen enkel ander doel zouden mogen worden gebruikt dan voor de onderschrijving van roerende waarden;

15. daar de belastingontduiking vooral geschiedt om te ontsnappen aan de taxeringen op de inkomsten en aan de belastingen op de kapitalen, is het wenselijk dat de openbare macht een aanhoudende politiek van matigheid in deze twee gebieden zou doorzetten;

16. de belastingontduiking dient tot een minimum herleid te worden, door vooral zulke belastingen toe te passen die zo weinig mogelijk kunnen ontdoken worden, dit onder voorbehoud natuurlijk dat de ekonomische, politieke en sociale omstandigheden het toelaten;

17. de middelen om tegen de belastingontduiking in te gaan zijn in de eerste plaats van psychologische aard. Het is daarom wenselijk dat de openbare macht de noodzakelijkheid van optreden in aanmerking neemt, vanaf het stadium van de burgerlijke opvoeding van de toekomstige burgers, en dat ze, nadien een grote waarde hecht aan de informatierelaties en de koöperatie tussen het belastingbeheer en de belastingplichtigen.

M. N.

7. Seminariën voor zakenbeheer.

Op 4 oktober j.l. ging te Gent de plechtige opening door van het vierde akademisch jaar van de Seminariën voor zakenbeheer, ingericht door het Seminarie voor produktiviteitsstudie en -onderzoek van de Rijksuniversiteit te Gent, onder de leiding van Prof. Dr. A. J. Vlerick.

Naast het programma voor ondernemingshoofden, worden van dit jaar af ook seminariën ingericht ten behoeve van kaderleden en toekomstige ondernemingshoofden. Daarenboven blijft de cyklus van inleidende voordrachten voor ondernemingshoofden bestaan. Alle drie deze programma's kennen een buitengewone belangstelling. Tot de seminariën voor ondernemingshoofden (top-management) werden 27 deelnemers toegelaten, tot het middle-management programma 23, terwijl 90 ondernemingshoofden zich lieten inschrijven voor de cyklus van inleidende voordrachten. De vertegenwoordiging van de verschillende industrietakken lijkt nog beter dan in het verleden, en ook heeft men met vreugde mogen vastellen dat bepaalde streken, die tothiertoe weinig ondernemingsleiders in deze programma's telden, thans goed vertegenwoordigd zijn.

Op de openingszitting waren, naast de deelnemers aan de verschillende programma's, zeer talrijke personaliteiten uit de akademische en industriële wereld, zowel als uit overheidsmiddens aanwezig. Prof. Vlerick hield er een inleidende rede, waarin hij het probleem van de opleiding en vervolmaking van ondernemingshoofden terugplaatste in het kader van de algemene opvoeding en van ons onderwijssysteem. Een goed gevormd ondernemingshoofd is op de eerste plaats, zo zegde hij, een goed gevormd mens.

De feestredenaar, Professor François Perroux, van het Collège de France, behandelde het onderwerp „Le profit et le progrès économique".

In zijn schitterende rede verdedigde Prof. PERROUX de zienswijze dat de winst, hoezeer haar karakter ook moge veranderd zijn sedert het begin van de Industriële Revolutie, een belangrijke motor blijft van de ekonomische vooruitgang in onze maatschappij. Waar de scheppende innovatie de hoofdrol blijft van de ondernemer, kan zijn vergoeding ook niet het vast en stabiel karakter hebben van een gewoon salaris.

De redevoeringen tijdens deze vergadering uitgesproken, zullen door de zorgen van het Seminarie voor produktiviteitsstudie en -onderzoek over kort worden gepubliceerd.

8. Benelux-studiedag : Toekomstige ontwikkelingsmogelijkheden van Oost- en West-Vlaanderen en Zeeland.

Op initiatief van de Westvlaamse ekonomische raad, de Ekonomische raad voor Oost-Vlaanderen en het Ekonomisch-technologisch instituut voor Zeeland, en onder voorzitterschap van de hr. Gouverneur Ridder P. VAN OUTRYVE D'YDEWALLE, werd op 28 oktober 1957 te Brugge een studiedag ingericht, gewijd aan specifieke problemen van regionaal-ekonomische aard der provinciën Zeeland, Oost- en West-Vlaanderen.

Talrijke gemeenschappelijke karakteristieken laten toe het gebied als een lotsverbonden gewest te bestempelen, meent de hr. O. VANNESTE, direkteur van het Westvlaams ekonomisch studiebureau, die de sociaal-ekonomische struktuur der drie provinciën toelichtte. De hr. IR. CL. MORRAYE had de taak op zich genomen de ekonomische mogelijkheden van het gewest te schetsen. De dichte bevolking levert talrijke arbeidskrachten, die een degelijke vorming kunnen genieten in het universitair centrum Gent en in de talrijke technische scholen, terwijl de zeer gevarieerde verkeersuitrusting eveneens grote mogelijkheden inhoudt voor een expansieve tewerkstellingspolitiek. De hr. Drs M. C. VERBURG, direkteur van het Ekonomisch-technologisch instituut voor Zeeland, vestigde in zijn pre-advies over de middelen tot de verdere ekonomische ontwikkeling voornamelijk de aandacht der talrijke deelnemers op de infrastruktuur. De uitbouw en de aanpassing van het Oost- en West-Vlaamse kanalennet en der havens dienen bijzondere zorg te verkrijgen. Bovendien stelt Drs. VERBURG voor een brug over de Wester- en Ooster-Schelde te bouwen, waardoor Gent direkt met het Nederlands Deltagebied in verbinding zou komen te staan.

F. R.

9. Overzicht van licentiaatsverhandelingen die sociale aspekten in het licht stellen. (Rijksuniversiteit Gent — Akademisch jaar 1956-1957).

Sociale wetenschappen

F. DE COSTER : Hoe brengen de plattelandsarbeiders hun betaald verlof door. Sociologische studie bij de arbeiders van de gemeente Overmere

R. DESMET : Huisvesting en sociale gedraging.

Ekonomische wetenschappen

P. Baert : De huidige struktuur van de Belgische landbouw in vergelijking met deze van Nederland.
G. Burggraeve : De tabak en de tabakverwerkende industrie in de Belgisch-Luxemburgse ekonomische unie.
J. Dedeurwaerder : Betekenis van de D. R. B. (Dienst voor regeling van de binnenvaart) voor de Belgische binnenscheepvaart.
J. De Poorter : De ekonomische betekenis van de verkorting van de arbeidsduur.
A. Derijcke : De papiernijverheid in België.
J. De Rijcke : Sociale en ekonomische aspekten van het toerisme.
H. De Roeck : Internationale hulp aan minder ontwikkelde gebieden.
J. De Smedt : De film als publiciteitsfaktor voor het bedrijf.
A. De Vleeschouwer : Het vraagstuk van de regeling van de verhouding spoorweg-wegvervoer in West-Duitsland.
L. Dhaen : De naöorlogse ontwikkeling van het verkeerswezen in Belgisch Kongo.
M. Heene : Vergelijkende studie over de verkoop op afbetaling in enkele landen.
J. Hendrickx : Overzicht van de moderne teorieën van de ekonomische groei.
J. Mahy : De invloed van de monetaire politiek op de arbeidsbezetting.
W. Michels : De ontwikkeling van de spaardeposito's bij de Algemene spaar- en lijfrentekas.
N. Popelier : De woningbouw en haar financiering onder invloed van de huisvestingspolitiek van de overheid.
A. Segers : Het demografisch element bij enkele Duitse merkantilisten.
E. Vandenbroucke : De Belgische zeevisserij. — Toestand en problemen.
A. Van Goolen : De Belgische margarinenijverheid.
Gh. Vercruysse : De financiering van de wegenbouw.
F. Warmoes : Verkoopsbevordering in de Belgische warenhuizen.

Handels- en financiële wetenschappen

O. Van Der Meulen : Het verbruik van tabaksprodukten in België. Een statistische analyse.

Aardrijkskunde

E. De Jaeger : Dendermonde. Een stedenaardrijkskundige studie.
L. De Wachter : Temse. Stedenaardrijkskundige studie.
J. Libin : Turnhout. Een stedenaardrijkskundige studie.
J. Pauwels : Brasschaat, studie van een banlieuegemeente.
J. Vandeput : Landelijk landschap en agrarische struktuur van de gemeente Aartselaar.
M. L. Van Eesbeeck : Bijdrage tot de studie van het landelijk landschap en de agrarische struktuur van de gemeente Bornem.
W. Vlassenbroeck : De Denderstreek van Geraardsbergen tot Ninove. Een regionale studie.

Geschiedenis

R. Calcoen : Bijdrage tot de geschiedenis der liberale partij te Gent (1839-1857).
A. Demoen : Bijdrage tot de geschiedenis van de demografische en ekonomische evolutie van Roeselare in de 19e eeuw (1830-1880).
P. Maes : De sociale geschiedenis van de bevolking van Oudenaarde in de Franse tijd.
N. Mrvik : Patriciaat en schependom in de kleine steden van Vlaanderen : Damme, Diksmuide en Aardenburg, gedurende de 13e en 14e eeuw.
N. Stasino : Bijdrage tot de kennis van de standenvertegenwoordiging in Vlaanderen en van haar verhouding tot de vorst (1410-1427).
R. Van Eenoo : Bijdrage tot de geschiedenis van de arbeidersbeweging in Brugge 1864-1914.
J. Vermaut : Prijzen en lonen in Vlaanderen gedurende de 17e eeuw, voornamelijk in het Brugse Vrije.
A. Vermeersch : Bijdrage tot de geschiedenis van de Belgische pers; 1845-1848; haar opvattingen ten overstaan van de sociale problemen.
A. Verplaetse : Bijdrage tot de studie van de centrale instellingen van Vlaanderen in de M. E.

Beroepsoriëntering en -selektie

P. Dolfyn : De mens in de organisatie van de arbeid.
G. Mannekens : Het zaalpersoneel in het hotelbedrijf in België. Studie over de taakbeschrijving, de beroepsvereisten en de beroepsopleiding. Overzicht van de sociaal-ekonomische toestand.
W. Van Hoorebeke : Psychologie in advertentie en affiche.

Germaanse filologie

P. Bracke : Het Vlaamse volkslied onder de Franse overheersing, 1792-1815.
H. Decroos : Het oorlogsgebeuren in het werk van Theodor Plivier.
R. Doise : Eugeen Zetterman en het bestaan van de sociale literatuur in Vlaanderen.
L. Van Den Bongard : De folkloristische betekenis van het tijdschrift „'t Daghet in den Oosten" (van 1885 tot 1914).
G. Van Vlaenderen : De figuur van Jacob van Artevelde op het toneel in de 19e en 20e eeuw.
H. Vernaeve : De watergeest in de Vlaamse gewesten.